

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรสถานศึกษาและสภานักเรียน ของโรงเรียนบ้านรางจิก จำนวน 20 คน

ช่วงที่ 2 ประชากรที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์ สร้างรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบ้านรางจิก ซึ่งประกอบด้วยปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 16 ข้อ ปัญหาด้านผู้เรียน 6 ข้อ ปัญหาด้านแผนการเรียนรู้ 4 ข้อ ปัญหาด้านสื่อนวัตกรรม 5 ข้อ ปัญหาด้านการวัดประเมินผล 4 ข้อ ปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 5 ข้อ รวม 40 ข้อ เป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.88

ช่วงที่ 2 ร่างรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้อัตนมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนบ้านรางจิก ที่ผู้วิจัยได้นำปัญหาในช่วงที่ 1 มาร่างเพื่อจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน วิเคราะห์ ให้ความเห็น โดยใช้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ตรงกันมาจัดเป็นระบบกลไกและกิจกรรมการ พัฒนางานตามวงจรเดมมิง เพื่อนำไปใช้สังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้อัตนมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ปัญหาการพัฒนาการเรียนรู้อัตนมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท

โดยภาพรวมพบว่า ปัญหาการพัฒนาการเรียนรู้อัตนมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านแผน การจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.35$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาด้านสถานศึกษามีการ นำแผนการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุงพัฒนาแผนการเรียนรู้ มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ ปัญหาด้านการวัด และประเมินผล มีปัญหามากเป็นอันดับสองได้แก่ ปัญหาด้านสถานศึกษามีแผนการวัดประเมินผล มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ และปัญหาด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้มีปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านสถานศึกษามีการนำผลประเมิน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ เรื่องสถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาแผนการ เรียนรู้มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ

1.2 ด้านการวัดประเมินผล ได้แก่เรื่อง สถานศึกษามีแผนงานการวัดประเมินผล

1.3 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่เรื่อง สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตร

1.4 ด้านสื่อนวัตกรรม ได้แก่เรื่อง สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาสื่อให้เหมาะสม กับหลักสูตร

1.5 ด้านผู้เรียน ได้แก่เรื่อง สถานศึกษามีการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

1.6 ด้านพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ได้แก่เรื่อง สถานศึกษามีการนำผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ 7 คนในการจัดสนทนากลุ่ม มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท มี 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหาในการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาของผู้เกี่ยวข้อง โดยออกแบบสำรวจ สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือหาความจำเป็น โดยมีงานที่เป็นความรับผิดชอบของ คณะทำงานและการประชุมเพื่อกำหนดปัญหาเนื้อหา 6 ด้านของโรงเรียน โดยมีมาตรฐานที่ 8 ด้านการเรียนรู้เป็นเกณฑ์กำหนดเทียบกับสภาพที่เป็นปัจจุบันของ โรงเรียนเพื่อทราบปัญหา

ขั้นที่ 2 เลือกประเด็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงและดำรงรักษาโดยเลือกแบบสอบถามข้อที่มี ปัญหาจำนวนมากนำไปสู่กระบวนการปรับปรุง ข้อที่มีปัญหาน้อยให้ดำรงรักษาเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ การประชุม การวิเคราะห์ปัญหา การศึกษาข้อมูล การระดมความคิด การอภิปราย การรับฟังข้อเสนอแนะและการร่วมมือตอบแบบสอบถาม อันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ครบคลุมเนื้อหา 6 ด้านของ โรงเรียน

ขั้นที่ 3 การวางแผน(P) วิธีการโดยจัดประชุมทำแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบพร้อมทั้ง กำหนด ภารกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชัดเจน โดยมีคำสั่งบันทึกการประชุม แผนงานโครงการ และกิจกรรมเป็นเครื่องมือดำเนินการให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 6 ด้านของโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติกิจกรรม (D) วิธีการในขั้นนี้เป็นการจัดประชุมผู้ปฏิบัติให้ดำเนินการ ไปตามแผนและมีการนิเทศ กำกับติดตามระหว่างการค้าเนินงาน เครื่องมือได้แก่ คำสั่ง บันทึก การประชุม แผนงาน โครงการ กิจกรรมและแบบรายงานระหว่างการค้าเนินงานตามงาน 6 ด้าน ของโรงเรียน

ขั้นที่ 5 การตรวจสอบและประเมินผล (C) มีวิธีการคือ การจัดระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา มาตรฐานการประเมินและตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน เข้าใจตรงกันและสามารถตรวจ

สอบได้ มีคณะทำงานจัดทำแบบตรวจสอบและแบบประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน แบบประเมินตามงาน 6 ด้านของโรงเรียน

ขั้นที่ 6 การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (A) ขั้นนี้มีวิธีการประเมินเพื่อปรับปรุง แก้ไข สิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการหรือยังต่ำกว่ามาตรฐานของตัวชี้วัด หากภารกิจงานใดเป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ให้ดำรงรักษาไว้ มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลตามแผนที่วางไว้ เครื่องมือได้แก่ เกณฑ์ ตัวชี้วัด แบบประเมิน แบบสอบถามตามเนื้อหา 6 ด้านของโรงเรียน

ขั้นที่ 7 การรายงานผล มีการจัดทำผลการดำเนินงาน เครื่องมือได้แก่ การจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ บันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ประชุมผู้ปกครอง แบบรายงานต้นสังกัด จัดทำนิทรรศการทางวิชาการของแต่ละชั้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้อุ้มาตรฐานของโรงเรียน บ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปรายดังนี้

ช่วงที่ 1 จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม อภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. จากการค้นพบปัญหาแบบการพัฒนาการเรียนรู้อุ้มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบ้านรางจิก พบว่า ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้อุ้มีปัญหามากที่สุด ($\mu = 3.35$) สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาติ นวสุขกุล (2541) พบว่า ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาคุณภาพการเรียนในการจัดการศึกษาทุกด้านและอวยพร ศรีภา (2533) ได้กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่เตรียมการสอนก่อนทำการสอนและใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

2. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ในนี้ภาพรวมมีปัญหามาก ($\mu = 3.08$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า สถานศึกษามีแผนงานการวัดประเมินผล มีปัญหามากที่สุด ($\mu = 3.20$) สาเหตุมาจากคณะครูขาดความเข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์ผลการประเมิน ทุกฝ่ายควรร่วมกันรับผิดชอบในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนคังเช่นงานวิจัยของประพันธ์ หงส์เจ็ด (2543) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้อุ้ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้อุ้มีการจัดกิจกรรมการสอนตามการเรียนรู้อุ้ 5 ลักษณะพฤติกรรมที่สังเกตพบมากคือ การจัดบรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมการสอนที่พบน้อยที่สุดคือ ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงหรือได้ Portfolio.

3. ปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.05$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรมีปัญหา

ปัญหาในเรื่องนี้เกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดขั้นตอนในกระบวนการจัดทำหลักสูตร คือ ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และตัวแทน กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นร่วมกันวางแผนจัดทำ โดยกำหนดรูปแบบ กำหนดกระบวนการ กิจกรรมและแบบต่าง ๆ ให้ชัดเจน ตลอดจนมีการติดตามปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรงค์ รัตนาวิฑูรย์ (2533) ได้วิจัยเรื่องการศึกษา การดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงหลักสูตร การสอนสำหรับ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน พบว่า การเตรียมดำเนินงานประสบปัญหาขาดเอกสาร แหล่งวิชาการสำหรับค้นคว้า ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล ขาดการวางแผนการดำเนินงานประเมินผลและเป็นไปตามงานวิจัยของจักรพรรดิ วัฒนา ที่ได้วิจัยเรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนกรมสามัญ เขต 1 พบว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาคือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนของครูอาจารย์ ความพร้อมของนักเรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

4. ปัญหาด้านสื่อ นวัตกรรม โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.02$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงสื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตร มีปัญหาระดับสูงสุด

ปัญหาดังกล่าวเนื่องมาจากบุคลากรในสถานศึกษา ขาดความตระหนักปรับปรุงและเลือกใช้สื่อ อีกทั้งยังขาดความรับผิดชอบด้านสื่อ นวัตกรรม โดยเฉพาะสื่อจากภายนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยรัตน์ เสียงตั้ง (2546) ที่ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการใช้ทรัพยากรสำหรับ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเชียงใหม่ที่มีแนวทางการใช้ ทรัพยากรทางการศึกษาคือการใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ร่วมกันและการขอรับสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาตินวสุขกุล (2541) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ด้านสถานศึกษาพบว่า การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนหนังสือครุภัณฑ์อยู่ในระดับพอใช้

5. ปัญหาด้านผู้เรียนโดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.02$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบันมีปัญหา ($\mu = 3.02$) ทั้งนี้เนื่องจากคณะครูไม่ทราบว่า จะเก็บข้อมูลของผู้เรียนในด้านในบ้างที่จะครอบคลุม ข้อมูลทั้งหมด รูปแบบการจัดเก็บที่สะดวกต่อการนำไปใช้ เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนาในการจัดการ

เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของวารสาร ค่ำทับทิม (2540) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพของสารสนเทศจากการประเมินตนเองของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 พบว่า สารสนเทศจากการประเมินตนเองของโรงเรียนมีความตรงต่ำและข้อมูลที่โรงเรียนนำมาใช้ในการตัดสินใจระดับคุณภาพไม่ครอบคลุมข้อมูลทั้งหมด เพราะมีการลำเอียง 3 ด้านคือ ด้านผู้ประเมินด้านกระบวนการประเมินด้านผู้บริหารโรงเรียน

6. ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 2.98$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาเพื่อพิจารณาคุณภาพการศึกษามีปัญหาสูงสุด ($\mu = 3.10$) สาเหตุมาจากการที่ไม่นำเอาผลที่ได้จากการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและไม่ให้ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาติ นวสุขกุล (2541) ที่พบว่า ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการจัดการศึกษาทุกด้านประกอบรายด้าน งบประมาณ วิทยากรภายนอก กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน กิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาท้องถิ่นและโรงเรียน

จากปัญหาและสาเหตุของปัญหาดลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องออกคำสั่งมอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และกำหนดรูปแบบกระบวนการต่าง ๆ ให้ครบถ้วนในแผนการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดประสบการณ์ ให้คณะครูทราบและถือปฏิบัติตลอดจนมีการติดตาม ตรวจสอบ นิเทศ และให้ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อให้ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ช่วงที่ 2 จากการค้นพบการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานทั้ง 6 ด้าน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน นำมาประมวลสังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท มีข้ออภิปราย ดังนี้

การพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานมีกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นการพัฒนาของผู้เกี่ยวข้องในเนื้อหา 6 ด้านของโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายจะต้องมีการกระจายอำนาจให้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการ

จัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา การกระจายอำนาจดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารจัดการโดยใช้หลักโรงเรียนเป็นฐาน(SBM)

2. ผลการเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงและดำรงรักษา ในขั้นตอนนี้เมื่อได้รับข้อมูลปัญหาการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาด้านการเรียนรู้ จึงนำเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกประเด็นที่มีปัญหามาก เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงและประเด็นที่มีปัญหาน้อยเพื่อนำไปสู่การดำรงรักษา การดำเนินการในขั้นตอนนี้ที่การแต่งตั้งคณะกรรมการจากทุกฝ่ายร่วมประชุมอภิปราย วิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวคิด ออกความเห็นและลงความเห็น เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดิยา จันทพลานุรณ์ (2536) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารมีแบบพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการมากที่สุด ในแบบที่ 5 คือผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือ อภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาแล้วทำการตัดสินใจร่วมกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของวันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2536) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของครูสตรีส่วนใหญ่ พบว่า ผู้บริหารสตรีส่วนใหญ่ใช้วิธี ร่วมประชุมปรึกษากับกลุ่มผู้บังคับบัญชาแล้วร่วมตัดสินใจ โดยยึดความเห็นของกลุ่มสำคัญ

3. การวางแผน (P) ในขั้นตอนนี้มีวิธีดำเนินการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาวางแผน ตั้งแต่การเชิญประชุมร่วมแสดงความคิดเห็น ระดมความคิด อภิปราย ร่วมวิเคราะห์หาข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการร่วมกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ สุขุม (2544) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบบทบาทการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย จัดทำแผนงานและโครงการให้ชัดเจน โดยผู้บริหาร ครูอาจารย์ คณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้นำชุมชนควรร่วมในการวางแผนและกำหนดกิจกรรมรายละเอียดให้ชัดเจน จะทำให้การจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์ศรี ภักดีวงศ์ (2538) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเชิงใหม่ พบว่า ผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาในด้านระบบบริหารการศึกษามีอยู่ในระดับมากที่สุด มีการประชุมวางแผนโครงการ กำหนดการปฏิบัติงานและปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการประเมินผลงานตามแผนงานและโครงการ การกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ ครู พนักงานเทศบาลและคณะกรรมการศึกษา มีบทบาทในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4. การปฏิบัติ(D) ในตอนนี้เป็นวิธีดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามาปฏิบัติโดยจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การปฏิบัติตามที่กิจกรรมกำหนด การนิเทศ กำกับติดตามดูแล การร่วมประชาสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌ์ฐนันท์ เพียงกระโทก (2546) พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนที่เป็นฐานในทุกด้านโดยร่วมคิดและร่วมทำ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤต หล้าปาวงศ์ (2540) ได้วิจัยเรื่อง ชุมชนกับการจัดการศึกษาแบบศูนย์โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น ชุมชนเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ทางราชการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษา ได้แก่ สนับสนุนด้านการเงิน ด้านแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น การดำเนินการในขั้นนี้ มุ่งหวังให้ชุมชนเข้ามาร่วมลงมือทำอย่างแท้จริง โดยร่วมกับบุคลากรหลายฝ่ายในการพัฒนาสถานศึกษา

5. การตรวจสอบและประเมินผล (C) ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและประเมินผล โดยแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสกฤต หล้าปาวงศ์ (2540) พบว่า โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาว่าที่เป็นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การวางแผน กำหนดเนื้อหาหลักสูตร การควบคุมการดำเนินงานของโรงเรียนและการตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนว่าได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่อย่างแท้จริง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ฌ์ฐนันท์ เพียงกระโทก (2546) ที่พบว่า การมีบทบาทของชุมชนในการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ การร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินและงานวิจัยของสมาน ศรีสุธรรม (2542) พบว่า ในด้านการปฏิรูปหลักสูตรศึกษภาพครูและท้องถิ่นยังไม่มากนัก ชุมชนมีบทบาทน้อยและให้ความสำคัญของการประเมินเพียงปานกลาง จึงทำให้ไม่ทราบผลการปฏิบัติตามแผนมากนัก จะเห็นได้ว่าการแสดงศักยภาพของผู้เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้จึงมีส่วนสำคัญ การเข้ามาสนับสนุนของชุมชนในขั้นตอนนี้คือ การเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเป็นบุคคลและคณะกรรมการในการตรวจสอบ ดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรมตามแผน

6. การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (A) ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีการดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามาในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเริ่ม ตั้งแต่การประชุมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โครงการกิจกรรมต่าง ๆ กำหนดแผนการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข กำหนดเป้าหมายในอนาคตของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาฏอนงค์ ภิญญโชติ(2545) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กด้อยโอกาสในสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนพิริยะ นาวิณ ที่พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามาพัฒนาเด็กและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ตามสภาพ

ความพร้อมของชุมชนและผู้ปกครอง รวมทั้งงานวิจัยของ สุดาพร ปานกลิ่น (2540) ที่พบว่า ชุมชนมีบทบาทในการเสนอแนะให้คำปรึกษาช่วยเหลือ การจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ตามความต้องการของชุมชนในขั้นตอนนี้คือ การเข้ามามีการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขอย่างแท้จริงในทุก กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ประเมินผลตามแผนที่วางไว้ ติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่สถานศึกษาและชุมชนต้องการ

7. การรายงานผล ในขั้นนี้เป็นวิธีการดำเนินการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สรุปรายงานผลการดำเนินงาน ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ สาธารณชนรายงานคุณภาพประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่าพัฒนาการเรียนรู้อัตนมาตรฐานการศึกษา ต้องมีรูปแบบการปฏิบัติที่ชัดเจนและมี กระบวนการ ขั้นตอนที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้แก่ รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรเดมมิ่ง ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาทั้งบุคคลากร ภายในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ดังเช่นงาน วิจัยของจุฑามาศ รอดภัย (2545) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารตามธรรมนูลู โรงเรียนของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่สนับสนุนว่า ส่วนใหญ่ โรงเรียนบริหารธรรมนูลูโรงเรียน โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบ ด้วยการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุง ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตน์ วัชโรเรืองศรี (2545) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการ พัฒนานิเทศภายในของครู ผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหาร จะมีคณะทำงานที่ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน เพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลายในการ แก้ปัญหาและความต้องการคือ การวางแผนร่วมกันว่าจะต้องทำอะไร แต่งตั้งคณะทำงาน คณะ กรรมการประเมินผลและแก้ไข ข้อบกพร่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่องตามกระบวนการบริหารงานของเดมมิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาด้านการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านรางจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชวาท ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1.1 การพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาด้านการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ด้านหลักสูตรทั้ง 8 กลุ่มสาระให้ชุมชนได้รับทราบ การจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ IT การสืบค้นทาง (Internet) การจัดการเรียนรู้โดยผู้ปกครอง การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็ก ให้ใช้สื่อ IT เข้ามาช่วยมาก ๆ เนื่องจากมีครูไม่ครบชั้น

1.2 ด้านผู้เรียน (ด้านข้อมูลผู้เรียน) สถานศึกษาควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลผู้เรียน ประกอบด้วย คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนครบถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อได้ประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล ควรจัดให้มีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลายวิธีการ ครอบคลุมเนื้อหาสาระทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลจาก คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้เรียนอย่างทั่วถึง และครอบคลุมทุกด้าน

1.4 ด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ควรมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

1.5 ด้านสื่อนวัตกรรม โดยการหาสื่อ IT โดยการสืบค้นทาง Internet ควบคู่กับการใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิทยากรภายนอก เช่น อาสาสมัครชาวต่างชาติ

1.6 ด้านแผนจัดการเรียนรู้ ควรให้ครูทุกคนจัดทำแผนและใช้แผน ตลอดจนมีการปรับปรุงพัฒนาแผนการเรียนรู้ จนเป็นนวัตกรรม เผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทั่วไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน

2.2 ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดรูปแบบที่หลากหลาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติต่อไป

2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการวัดผล ประเมินผล ที่หลากหลาย และมีรูปแบบที่ชัดเจน